

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Богд сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: **БНА-2023/19/НА-СТА-ТТЗ**

<p>Баянхонгор 2022 он Цахим хуудас: www.audit.mn</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsuren@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2023.03.24 № 2/118
танай _____ -ны № _____ -т

Г **Хязгаарлалттай дүгнэлт** Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Богд сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Богд сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Тус аудитаар болон харьяа төсөвт байгууллагуудын аудитаар илэрсэн зөрчил нь төлөвлөлтийн шатанд урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлаас хэтэрсэн бөгөөд бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

- Сумын төсөвт байгууллагууд, төсвийн Ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1, 8.9.2-д заасан цаглаварт хугацаанд Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй;
- Санхүүгийн тайланд төрийн сангийн дансны орлого, зарлагын гүйлгээг ЗДТГ 63,874.8 мянга, ИТХ 3,437.1 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн дансны гүйлгээг ИТХ 3,574.1 мянга, ЗДТГ 1,957.2 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээг тус тус дутуу тусгасан, ЗДТГ нь 2022 оны 10-12 сарын 81,626.4 мянган төгрөгийн цалин НДШ-ийн зардлыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй, 10-12 дугаар сарын нярвын тайланг ирүүлээгүй, 2022 оны жилийн эцсийн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй; Орон нутгийн хөгжлийн сангаас иргэдээс санал аваагүй төсөл арга хэмжээнд болон зориулалт бусаар 11,968.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан;

005020460
D/2023-A4 Alban foot

- Орон нутгийн хөгжлийн сангаар хэрэгжсэн хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон 222,998.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй сумын ИТХ нь эзэмшигч тогтоогоогүй байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1. "Төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх", Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1. "Шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ. 14.4.1. "Аж ахуйн бүх ажил гүйлгээ", 14.4.2. "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 14.4.3. "Аж ахуйн үйл ажиллагааны санхүүгийн эх үүсвэр", 14.4.5. "Бүх орлого", 14.4.6. "Бүх зардал" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн "Иж бүрэн байх", "Үнэлгээ ба хуваарилалт", "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Тайлант онд төсвийн шинэчлэлтэй холбоотойгоор ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн санхүүгийн тайлан Боловсролын ерөнхий газарт, эрүүл мэндийн төвийн тайлан Эрүүл мэндийн яаманд, соёлын төвийн тайлан Соёлын яаманд нэгтгэгдэж, тайланд 5,784,868.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн бүртгэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын хөгжлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилтын хүрээнд 97 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж 83.4 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Богд сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	901,278.9	489,118.3
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	209,723.3	189,197.4
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	209,723.3	189,197.4
31210	Төгрөг	209,723.3	189,197.4
31211	Төрийн сангийн харилцах	209,723.3	189,197.4
33	АВЛАГА	296,573.3	239,313.1
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	130,468.5	0.0
33500	Бусад авлага	63,773.9	55,000.0
33510	Байгууллагаас авах авлага	58,773.9	50,000.0
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,000.0	5,000.0
33600	Зээлийн авлага	102,330.9	184,313.1
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	102,330.9	184,313.1
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	102,330.9	184,313.1
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	394,982.3	60,607.7
35100	Түүхий эд материал	77,472.0	65.0
35110	Тусгай зориулалттай материал	30,896.6	0.0
35130	Эм боох материал	46,575.3	65.0
35400	Хангамжийн материал	304,179.3	58,302.7
35410	Бичиг хэргийн материал	20,127.7	8,394.6
35420	Аж ахуйн материал	214,157.6	0.0
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	13,382.5	0.0
35450	Барилгын засварын материал	12.0	0.0
35460	Хүнсний материал	6,098.9	0.0
35470	Бусад хангамжийн материал	50,400.6	49,908.2
35600	Мал амьтад	13,331.0	2,240.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,310,004.8	896,570.2
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,310,004.8	896,570.2
39200	Биет хөрөнгө	5,224,621.8	882,982.2
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,833,823.0	546,303.1
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-486,907.5	-176,190.5
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	249,124.8	232,864.8
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-186,722.5	-151,924.0
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	864,529.0	161,103.2
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-647,606.4	-142,699.3
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	466,499.2	202,227.5
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-265,360.7	-85,091.9
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	438,474.3	438,474.3
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-188,596.5	-211,355.4
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	458.9	0.0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	240,286.0	228,286.0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-144,469.7	-159,315.5
39217	Ном	51,090.1	300.0
39300	Биет бус хөрөнгө	85,383.0	13,588.0
39301	Програм хангамж	2,229.0	659.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,064.0	-659.0

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	85,218.0	13,588.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,211,283.7	1,385,688.4
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	37,826.9	133.5
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	37,826.9	133.5
41300	Өглөг	37,826.9	133.5
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	15,665.4	133.5
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	21,561.4	0.0
41360	Бусад өглөг	600.1	0.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	600.1	0.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,173,456.8	1,385,554.9
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,173,456.8	1,385,554.9
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,939,703.9	485,100.1
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,939,703.9	485,100.1
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,308,572.4	743,027.4
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,418,370.5	5,420,141.7
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,890,201.9	-4,677,114.4
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	925,180.5	157,427.4
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,211,283.7	1,385,688.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,997,318.6	1,881,413.9
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	117,148.0	380,291.1
110	Орлогын албан татвар	51,853.8	197,774.0
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	51,853.8	197,774.0
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.0	77,888.9
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14,100.3	85,866.9
110003	Хөрөнгийн орлого	34,113.5	29,480.9
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,640.0	4,537.3
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,310.0	58,292.4
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.0	111.4
113002	Бууны албан татвар	2,310.0	2,790.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	55,391.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	62,984.2	124,224.7
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,924.2	20,570.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,534.2	10,152.1
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	0.0	100.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	350.0	1,040.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,040.0	9,278.5
1181	Газрын төлбөр	1,454.3	1,555.0
118101	Газрын төлбөр	1,454.3	1,555.0
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	54,604.8	101,380.0
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	54,604.8	101,380.0
1183	Бусад татвар	1.0	719.2
118301	Бусад татвар	1.0	719.2

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,960,113.0	80,200.8
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,960,113.0	80,200.8
120003	Торгуулийн орлого	6,182.5	4,530.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,770.9	18,899.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,770.3	9,647.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.7	9,252.8
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,914,021.0	56,771.1
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	35,138.6	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,920,057.6	1,420,921.9
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,840,111.1	52,994.9
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,388.0	52,994.9
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,817,723.1	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	459,925.3	20,514.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	168,578.6	5,250.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,766.7	15,264.1
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	274,580.0	0.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,570,506.7	1,347,413.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	802,482.2	600,209.1
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	692,799.3	581,811.2
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	75,225.2	165,392.7
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	49,514.5	0.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	49,514.5	0.0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,100,642.4	1,895,695.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,100,642.4	1,895,695.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,099,760.3	872,667.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,789,820.9	300,768.4
210101	Үндсэн цалин	1,787,300.9	299,928.4
210104	Урамшуулал	2,520.0	840.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	227,037.8	37,187.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	212,032.3	25,986.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,671.4	2,992.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,055.6	2,393.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	683.8	526.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,594.7	5,288.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	267,186.9	19,798.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,116.0	4,542.3
210302	Түлш, халаалт	248,440.9	15,255.8
210303	Цэвэр, бохир ус	630.0	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	119,426.6	55,641.5
210401	Бичиг хэрэг	16,998.1	6,495.3

210402	Тээвэр, шатахуун	53,228.9	37,442.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,535.4	1,346.6
210404	Ном, хэвлэл	877.2	378.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	19,008.9	7,755.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,808.2	75.0
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.0	447.0
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	3,970.0	1,702.0
2105	Нормативт зардал	170,084.2	1,102.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	114,013.7	0.0
210502	Хоол, хүнс	55,825.4	1,102.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	245.0	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,253.6	26,791.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,600.0	0.0
210604	Урсгал засвар	9,653.6	26,791.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,647.4	3,360.3
210702	Дотоод албан томилолт	5,647.4	3,360.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	178,460.6	261,599.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	173,409.0	257,778.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,157.6	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,894.0	3,821.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	328,842.4	166,419.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,373.6	37,700.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	945.0	1,174.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	288,523.8	127,544.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,000,882.1	1,023,028.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	161,113.0	24,172.9
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,362.0	20,888.9
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	87,974.7	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	52,776.3	3,284.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	825,273.4	998,855.3
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	802,482.2	963,287.3
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,388.0	34,319.7
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	403.2	1,248.4
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,495.8	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,495.8	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,896,676.2	-14,281.9
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,474.3	4,662,832.5
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	6,474.3	0.0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.0	4,347,661.3
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.0	315,171.2
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,890,201.9	-4,677,114.4

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,444,813.9	331,926.9	1,490,204.9	3,266,945.8
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	494,889.9	597,117.0	-71,834.4	1,020,172.6
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,939,703.9	929,044.0	1,418,370.5	4,287,118.4
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	-3,863.5	0.0	-3,863.5
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	1,890,201.9	1,890,201.9
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,939,703.9	925,180.5	3,308,572.4	6,173,456.8
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,939,703.9	925,180.5	3,308,572.4	6,173,456.8
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,454,603.7	-767,753.1	2,111,569.3	-110,787.5
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	485,100.1	157,427.4	5,420,141.7	6,062,669.3
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	-4,677,114.4	-
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	485,100.1	157,427.4	743,027.4	1,385,554.9

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,009,820.6	2,224,748.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	117,148.0	380,291.1
110	Орлогын албан татвар	51,853.8	197,774.0
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	51,853.8	197,774.0
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.0	77,888.9
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14,100.3	85,866.9
110003	Хөрөнгийн орлого	34,113.5	29,480.9
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,640.0	4,537.3
110005	ШУ, утга зохиол, шинэ бүтээлийн ашигтай загвар, спортын тэмцээн, урлагийн тоглолт тэдгээртэй адилтгах бусад орлого	0.0	0.0
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	0.0	0.0
110007	Төлбөрт таавар, бооцоот тоглоом, эд мөнгөний хонжворт сугалааны орлого	0.0	0.0
110008	Шууд бус орлого	0.0	0.0
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.0	0.0

110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.0	0.0
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	0.0	0.0
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	0.0	0.0
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	0.0	0.0
110301	ААН-ын орлогын албан татвар	0.0	0.0
110302	ААН-ын орлогын албан татварын буцаалт	0.0	0.0
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	0.0	0.0
110401	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	0.0	0.0
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	0.0	0.0
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	0.0	0.0
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	0.0	0.0
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	0.0	0.0
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	0.0	0.0
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	0.0	0.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,310.0	58,292.4
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.0	111.4
113002	Бууны албан татвар	2,310.0	2,790.0
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	0.0	0.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	55,391.0
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	0.0	0.0
114001	Дотоодын барааны НӨАТ	0.0	0.0
114002	Импортын барааны НӨАТ	0.0	0.0
114003	НӨАТ-ын буцаан олголт	0.0	0.0
115	Онцгой албан татвар	0.0	0.0
115001	Дотоодын архи, дарсны онцгой албан татвар	0.0	0.0
115002	Дотоодын тамхины онцгой албан татвар	0.0	0.0
115003	Дотоодын пивоны онцгой албан татвар	0.0	0.0
115004	Имтортын архи, дарсны онцгой албан татвар	0.0	0.0
115005	Имтортын тамхины онцгой албан татвар	0.0	0.0
115006	Имтортын пивоны онцгой албан татвар	0.0	0.0
115007	Суудлын автомашины онцгой албан татвар	0.0	0.0
115008	Автобензин, дизелийн түлшний онцгой албан татвар	0.0	0.0
116	Тусгай зориулалтын орлого	0.0	0.0
116001	Автобензин, дизелийн түлшний албан татвар	0.0	0.0
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого	0.0	0.0
117001	Импортын гаалийн албан татвар	0.0	0.0
117002	Экспортын гаалийн албан татвар	0.0	0.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	62,984.2	124,224.7
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,924.2	20,570.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,534.2	10,152.1
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	0.0	0.0
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	0.0	0.0

118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	0.0	100.0
118005	Агаарын бохирдлын төлбөр	0.0	0.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	350.0	1,040.0
118007	Ус бохирдлын төлбөр	0.0	0.0
118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр	0.0	0.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,040.0	9,278.5
118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж	0.0	0.0
118011	Бусад татвар	0.0	0.0
1181	Газрын төлбөр	1,454.3	1,555.0
118101	Газрын төлбөр	1,454.3	1,555.0
118102	Дуудлага худалдаа	0.0	0.0
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	54,604.8	101,380.0
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	54,604.8	101,380.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0
1183	Бусад татвар	1.0	719.2
118301	Бусад татвар	1.0	719.2
118302	Нийслэл хотын албан татвар	0.0	0.0
118303	Өв, залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар	0.0	0.0
118304	Нохойны албан татвар	0.0	0.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	103,083.5	60,457.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	103,083.5	60,457.2
120001	Хувьцааны ногдол ашиг	0.0	0.0
120002	Хүүгийн орлого	0.0	0.0
120003	Торгуулийн орлого	6,182.5	4,530.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	96,901.0	55,927.2
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	96,488.5	46,674.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	412.5	9,252.8
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	0.0	0.0
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	0.0	0.0
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	0.0	0.0
1200047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0
120005	Түрээсийн орлого	0.0	0.0
120006	Газрын тосны орлого	0.0	0.0
120007	Навигацийн орлого	0.0	0.0
120008	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг (Устгал)	0.0	0.0
120009	Бусад орлого	0.0	0.0
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	0.0	0.0
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/	0.0	0.0
120015	Даатгалын нөхвөрөөс хилээн авсан мөнгө /ТӨҮГ/	0.0	0.0
120016	Буцаан авсан албан татвар /ТӨҮГ/	0.0	0.0
120017	Татаас, санхүүжилтийн орлого /ТӨҮГ/	0.0	0.0
121	Хөрөнгийн орлого	0.0	0.0

121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	0.0
121002	Өмч хувьчлалын орлого	0.0	0.0
122	Тусламжийн орлого	0.0	0.0
122001	Хандив тусламж /дотоод/	0.0	0.0
122002	Хандив тусламж /гадаад/	0.0	0.0
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.0	0.0
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	0.0	0.0
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	0.0	0.0
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	0.0	0.0
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,789,589.1	1,784,000.1
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,840,111.1	52,994.9
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.0	0.0
131002	Хаагдсан данс	0.0	0.0
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,388.0	52,994.9
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	0.0	0.0
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	0.0	0.0
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	0.0	0.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,817,723.1	0.0
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	0.0	0.0
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	0.0	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	329,456.8	20,514.1
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.0	0.0
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	0.0	0.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.0	0.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	168,578.6	5,250.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,766.7	15,264.1
131106	Хаагдсан данс	0.0	0.0
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	144,111.5	0.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,570,506.7	1,710,491.2
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	802,482.2	963,287.3
132002	Хаагдсан данс	0.0	0.0

132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	0.0	0.0
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	0.0	0.0
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.0	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	692,799.3	581,811.2
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	75,225.2	165,392.7
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.0	0.0
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.0	0.0
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	0.0
133003	Хөрөнгийн	0.0	0.0
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	0.0	0.0
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.0	0.0
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	49,514.5	0.0
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	0.0	0.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	49,514.5	0.0
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт	0.0	0.0
299990	Устгал	0.0	0.0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,832,236.8	2,017,275.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,832,236.8	2,017,275.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,825,563.4	975,782.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,772,576.9	356,935.5
210101	Үндсэн цалин	1,358,393.6	299,928.4
210102	Нэмэгдэл	281,756.9	0.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,854.0	0.0
210104	Урамшуулал	124,572.5	840.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.0	56,167.1
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	228,048.7	43,871.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	162,703.0	30,592.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,357.1	3,511.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,078.9	2,809.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,336.5	630.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,573.1	6,327.6
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	267,925.8	286,382.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,577.5	25,867.5
210302	Түлш, халаалт	250,190.4	256,122.2
210303	Цэвэр, бохир ус	1,157.9	4,392.4
210304	Байрны түрээс	0.0	0.0
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	96,828.6	48,881.0
210401	Бичиг хэрэг	11,577.5	6,106.4
210402	Тээвэр, шатахуун	41,139.3	31,449.9

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,480.7	1,214.7
210404	Ном, хэвлэл	2,346.5	510.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,472.9	9,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	22,811.7	600.0
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	0.0	0.0
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2105	Нормативт зардал	99,334.6	1,445.2
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,957.0	0.0
210502	Хоол, хүнс	50,874.5	1,445.2
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,503.1	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,813.6	30,484.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,600.0	1,500.0
210602	Тавилга	58.0	0.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.0	0.0
210604	Урсгал засвар	25,155.6	28,984.7
2107	Томилолт, зочны зардал	5,647.4	3,360.3
210701	Гадаад албан томилот	0.0	0.0
210702	Дотоод албан томилот	5,647.4	3,360.3
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.0	0.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	203,944.8	38,578.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	198,270.8	34,914.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.0	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.0	0.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.0	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,374.0	3,664.0
210807	Газрын төлбөр	0.0	0.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.0	0.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.0	0.0
210815	Хүүний төлбөр төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
210817	Даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,443.1	165,843.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	117,977.2	163,884.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,465.9	1,959.2
211	ХҮҮ	0.0	0.0
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	0.0	0.0
211101	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	0.0	0.0
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	0.0	0.0
211201	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	0.0	0.0
212	ТАТААС	0.0	0.0

2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	0.0	0.0
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	0.0	0.0
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	0.0	0.0
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	0.0	0.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,006,673.4	1,041,493.4
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.0	0.0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.0	0.0
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	0.0	0.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	166,904.3	23,962.9
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	0.0	0.0
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	0.0	0.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.0	0.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,043.3	20,888.9
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	0.0	0.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	0.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	87,974.7	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	52,886.3	3,074.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.0	0.0
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.0	0.0
213302	Хаагдсан данс	0.0	0.0
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	0.0
213304	Хөрөнгийн	0.0	0.0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	0.0
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	0.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	825,273.4	1,017,530.6
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	802,482.2	963,287.3
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	0.0	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,388.0	52,994.9
213404	Хөрөнгийн	0.0	0.0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	403.2	1,248.4
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,495.8	0.0
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.0	0.0
213502	Хаагдсан данс	0.0	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,495.8	0.0
213504	Хөрөнгийн	0.0	0.0
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.0	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	177,583.8	207,472.8

IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	0.0	0.0
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	0.0
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл	0.0	0.0
140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт	0.0	0.0
140004	Хаагдсан данс	0.0	0.0
140005	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	0.0
140006	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	0.0
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого	0.0	0.0
140008	Хүлээн авсан ноогдол ашиг	0.0	0.0
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	93,125.7	227,998.6
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	93,125.7	227,998.6
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	93,125.7	227,998.6
220001	Барилга байгууламж	62,900.0	222,998.6
221001	Их засвар	0.0	0.0
222001	Тоног төхөөрөмж	0.0	0.0
223001	Бусад хөрөнгө	0.0	0.0
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	0.0	0.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	30,225.7	5,000.0
225101	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
225103	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
225104	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	0.0	0.0
225105	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа /ТӨҮГ/	0.0	0.0
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	0.0	0.0
226001	Гадаад эх үүсвэрээр	0.0	0.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-93,125.7	-227,998.6
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	0.0	0.0
14	Бусад эх үүсвэр	0.0	0.0
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх	0.0	0.0
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх	0.0	0.0
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих	0.0	0.0
145007	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.0	0.0
145008	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.0	0.0
145009	Төрөл бүрийн хандив	0.0	0.0
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	0.0	0.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	0.0	0.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	0.0	0.0
231001	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих зээл	0.0	0.0
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	0.0	0.0

24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР	0.0	0.0
240001	Гадаад зээлийн үндсэн төлбөр	0.0	0.0
241001	Засгийн газрын бондын үндсэн төлбөр	0.0	0.0
242001	Засгийн газрын үнэт цаасны үндсэн төлбөр	0.0	0.0
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	0.0	0.0
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	0.0	0.0
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөр төлсөн мөнгө	0.0	0.0
250003	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	0.0	0.0
250004	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	0.0	0.0
250005	Төлсөн ногдол ашиг	0.0	0.0
250006	Бусад зардал	0.0	0.0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	84,458.2	-20,525.8
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	125,265.1	209,723.3
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	209,723.3	189,197.4
100	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү	0.0	0.0

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,287,977.2	1,208,478.0	79,499.2	93.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,043,361.2	985,479.4	57,881.8	94.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,017,910.4	961,516.5	56,393.9	94.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	368,346.7	356,935.5	11,411.2	96.9
210101	Үндсэн цалин	310,250.0	299,928.4	10,321.6	96.7
210104	Урамшуулал	1,929.5	840.0	1,089.5	43.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	56,167.2	56,167.1	0.1	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,688.1	43,871.1	5,817.0	88.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,873.6	30,592.6	4,281.0	87.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,704.0	3,511.9	192.1	94.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,962.6	2,809.0	153.6	94.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	740.8	630.1	110.7	85.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,407.1	6,327.6	1,079.5	85.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	306,861.0	286,382.1	20,478.9	93.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,268.0	25,867.5	1,400.5	94.9
210302	Түлш, халаалт	274,143.0	256,122.2	18,020.8	93.4
210303	Цэвэр, бохир ус	5,450.0	4,392.4	1,057.6	80.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48,933.6	48,881.0	52.6	99.9

210401	Бичиг хэрэг	6,123.0	6,106.4	16.6	99.7
210402	Тээвэр, шатахуун	31,110.9	31,449.9	-339.0	101.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,589.7	1,214.7	375.0	76.4
210404	Ном, хэвлэл	510.0	510.0	0.0	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,000.0	9,000.0	0.0	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600.0	600.0	0.0	100.0
2105	Нормативт зардал	1,500.0	1,445.2	54.8	96.3
210502	Хоол, хүнс	1,500.0	1,445.2	54.8	96.3
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	30,500.0	30,484.7	15.3	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,500.0	1,500.0	0.0	100.0
210604	Урсгал засвар	29,000.0	28,984.7	15.3	99.9
2107	Томилолт, зочны зардал	3,859.1	3,360.3	498.8	87.1
210702	Дотоод албан томилолт	3,859.1	3,360.3	498.8	87.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,181.0	24,313.0	3,868.1	86.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,217.0	20,649.0	568.0	97.3
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,964.0	3,664.0	3,300.0	52.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	180,040.9	165,843.6	14,197.3	92.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	178,040.9	163,884.4	14,156.5	92.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,000.0	1,959.2	40.8	98.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,450.8	23,962.9	1,487.9	94.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,450.8	23,962.9	1,487.9	94.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,150.8	20,888.9	1,261.9	94.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,300.0	3,074.0	226.0	93.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	244,616.0	222,998.6	21,617.4	91.2
220001	Барилга байгууламж	244,616.0	222,998.6	21,617.4	91.2
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,287,977.2	1,131,612.3	156,364.9	87.9
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	166,307.4	0.0	166,307.4	0.0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	166,307.4	0.0	166,307.4	0.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	968,119.8	1,075,685.1	107,565.3	111.1
320001	Орон нутгийн төсвөөс	968,119.8	910,292.4	57,827.4	94.0
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.0	165,392.7	165,392.7	0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	153,550.0	55,927.2	97,622.8	36.4
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	34,150.0	46,674.4	-12,524.4	136.7
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.0	9,252.8	-8,252.8	925.3
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	118,400.0	0.0	118,400.0	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	118,703.6	118,703.6	0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	41,837.9	-41,837.9	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/ Тайлант он
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	20,514.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	20,514.1

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	20,514.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,265.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,265.7
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,248.4
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,248.4
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,248.4
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	20,514.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,514.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,250.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,264.1

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар Богд сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 256,790.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 12,000.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж, 244,790.3 мянган төгрөгийн хариуцлага тооцох 2 албан шаардлага, аймгийн Санхүү, Төрийн хэлтэст 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

3.1. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 1,088.6 мянга, бууны албан татвар 290.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 4,517.6 мянга, газрын төлбөр 2,045.0 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна

Өгсөн зөвлөмж: Татварын орлогыг нэр төрлөөр нь биелүүлж зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Богд сумын ЗДТГ-ын үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй япон улсын тусламжаар өгсөн нэг бүр нь 6,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй 2 ширхэг мотор биетээр байхаар дутагдсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1 дэх “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь “Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дутагдсан хөрөнгийг хууль хяналтын байгууллагад өгч шийдвэрлүүлэх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3. Хууль журмын хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 154 мэдээллээс 116 мэдээллийг хугацаанд нь, 22 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 14 мэдээллийг мэдээллийн хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй байна.
Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд хугацаанд нь бүрэн мэдээлэх

3.2 Албан шаардлага

Илрүүлэлт

1.Сумын төсөвт байгууллагууд санхүүгийн тайлан болон сумын төсвийн Ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 дэх, 8.9.2 дахь цаглаварт хугацаандаа Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй болно.

Мөн сумын ЗДТГ нь санхүүгийн тайланд төрийн сангийн дансны 63,874.8 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээ нэмэлт санхүүжилтийн дансны 1,957.2 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээг дутуу бүртгэсэн, 2022 оны 10-12 сарын 81,626.4 мянган төгрөгийн цалин НДШ-ийн зардлыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй, сумын ИТХ нь санхүүгийн тайланд төрийн сангийн дансны 3,437.1 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээ зөрүүтэй, нэмэлт санхүүжилтийн дансны 3,574.1 мянган төгрөгийн орлого, зарлагын гүйлгээ дутуу бүртгэсэн зөрчил илэрлээ

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1. "Төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх", 15 дугаар зүйлийн 15.1.1. "Шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ. 14.4.1. "Аж ахуйн бүх ажил гүйлгээ", 14.4.2. "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 14.4.3. "Аж ахуйн үйл ажиллагааны санхүүгийн эх үүсвэр", 14.4.5. "Бүх орлого", 14.4.6. "Бүх зардал" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сумын ЗДТГ-ын төсвийн захирагч Б.Бурмаа, сумын ИТХ-ын төсвийн захирагч Д.Дандар, соёлын төвийн эрхлэгч Г.Тунгалаг нарт хуулийн дагуу хариуцлага тооцох албан шаардлагыг сумын Засаг даргад хүргүүлж байна.

Илрүүлэлт:

1.Богд сумын ЗДТГ, ИТХ-ын 10-12 сарын нярвын тайлан болон цалингийн дэлгэрэнгүй цэст, нийгмийн даатгалын мэдээ, шатахууны тооцоог аудитад ирүүлээгүй.

2. Хоршоо хөгжүүлэх сангаас 2022 онд 9 хүнд 119,000.0 мянган төгрөгийн зээл олгосон байгаа бөгөөд оны эцэст 184,313.1 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй гэж санхүүгийн тайланд тусгагдсан ба аудитаар тус сумын ЗДТГ-ын Хөдөө аж ахуй хариуцсан мэргэжилтнээс сум хөгжүүлэх сангийн судалгааг удаа дараа холбогдон

авсан боловч тайлант хугацаанд төлөгдсөн зээл, зээлийн хүүгийн орлого, гарсан зардлын дүнтэй таарахгүй байна.

3. Богд сумын орон нутгийн төсөвт байгууллагууд хариуцсан нягтлан бодогч нь ажлаа хаяж явсан гэх боловч Улаанбаатар хотоос цалингийн болон зардлын гүйлгээ хийж байна.

Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1. "Шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх "Үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь "Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ", 20.2.3. дахь "Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" 20.2.9 дэх "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага болон санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдийг цаг хугацаанд нь үнэн, зөв мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аймгийн Санхүү төрийн сангийн хэлтэст Богд сумын орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аймгийн Санхүү хяналт, дотоод аудитын албаар хяналт шалгалт хийлгэх, тус сумын санхүүгийн албыг мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Богд сумын Засаг дарга	5	256.8			1	0	2	12.0	2	244.8		
Дүн	5	256.8			1	0	2	12.0	2	244.8		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Богд сумын Засаг дарга	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	0					1	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1				1		
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		